

Krvna krivda.

Tako je, kakor da bi bila zmožnost misli pokvarjena: Kako izpušča na kulturo ponosni, viteški narod Francozov v nekakem čudovitem „Chassez-croisez“ logike zamorce iz Konga iz Senegalske strelce zoper narod Kanta in Goetheja; istotako stavi plavo-belo-rdeča republika vsa upanja za rešitev demokracije na istega avtokrata, ki pusti vsakega zastopnika tega političnega naziranja bičati in ga pošlje v sibirsko mrtvašnico. Car, ki je gledal hladnokrvno divjanje „pogromov“, je vzor pariških borznih knezov in odvetnikov, ki obvladujejo na Francoskem najvažnejše urade ter javno mnenje.

In tako se je pelo v navdušenju slavno pesem o carju Nikolaju, ko je prišla vest, da se je napotil, priti do svojih vojakov na bojišču. Vsa Francija prišla je v ekstazo. Zdaj je čas izpolnjen, zdaj se bode pojavila ob nemški meji grozovita falanga, v kateri bodo združeni vsi delavci mest, vsi kmetje iz dežele, vsi jezdec puščave, v eno množico navdušenih boriteljev. „Ti milijoni“, tako je vrisal „Matin“. „imajo le eno dušo; ubogi in bogati, mužiki in plemenitaši, dijaki in kozaki.“ In ta novi Peter iz Amiens, ki združuje vso Evropo proti nemški barbariji, ki skliče vse boritelje iz Tatarskih pokrajin, od Amurja pa do Izkutska in iz Turkestana, — to je „beli car“ Nikolaj osvoboditelj. Saj on je šel na bojišče, on noče svojih mužikov in dijakov zapustiti.

Car Nikolaj hitel je na fronto. On je ukazal napad na Przemysl, ki je zahteval še več krvi in mrličev, kakor jih je padlo svoj čas pri njegovi slavnosti kronanja na Chodynka-polju. Toliko skoraj, kolikor jih je umrlo za časa njegovega vladanja v rudnikih Sibirije, na sivi mrtvaški poti tja, v Petro-Pavlovi trdnjavi, pod bičem krvnikov, ker so zahtevali po zraku in luči in svobodi. Tajnostno predstavljanje carja, v katerem se vtelesa Božja volja, katerega bližina in beseda obljublja zmago, silila je človeške črede zoper gališko trdnjavo, — kakor je njega samega, bledega avtokrata na Petrovem prestolu, morda le mistično povelje preroka Razputina v fronto poslalo.

Ali car Nikolaj zbežal je od fronte nazaj v krasne dvorane svojega gradu. Na živcih slabotni zamore pač smrt zapovedati, ali videti je ne more. Cesar Viljem, ki s poštenim srcem svoj narod v boj za pravico in čast vodi, deli s svojim vojakom veselje in žalost. Ko je prvič vojno solnce krvavo-rdeče vzhajalo, uredil je svoj dom in odhajal s svojimi šestimi sinovi v vojno. Car Nikolaj šel je istotako k fronti, — pozno, jako pozno, ko so že stotisoči v Mazurskih močvirjih poginili, ko so že drugi stotisoči na širokih bojiščih umirali. A hitro je zbežal, pognan od blelih strahovov. Zdaj je prišel zopet, ali zbežal bode tudi zopet.

In žene ga strah vesti.

Kaj naj to pomeni, kako slabotno je to, da se hoče zdaj del krivde iz ramen tega moža odvzeti in njegovo okolico obtožiti? Da se skuša olajšati muke žarečega obroča okolj njegovega čela? V Aleksander Kiellandovi knjigi o Napoleonu stoji, kar velja zdaj o Nikolaju kakor svoj čas o Aleksandru, kar je ostalo vedno enako v tej vedno ednaki, nespremenljivi Rusiji: „Ali ta vera ali ta binavščina, da beli car nima nikdar s čem opraviti, ako se na Ruskem kaj grozovitega zgodi, ni samo ruska. Vsa Evropa se dela neumno, ako se gre za ruske razmere, in še dandanes se od nas zahteva, da naj igramo to otroško igro in da naj verujemo, da je car nedolžna žrtev svoje pokvarjene okolice. Na Ruskem se ne zgodi ničesar brez vednosti in volje carja.“ Ali ni dal car saškemu kralju, ko je bival kratko pred izbruhom vojne v Petersburgu, Judažev poljub? Ali

ni car osebno do zadnje ure dobro vero nemškega cesarja z mirovnimi lažmi sleparil? Ali ni že mnogo preje osebno mobilizacijo zapovedal? Za „batjuško“ carja umira mužik, mori kozak, — in tako ne izbrise nikdo madež raz njegovega čela, ki ga je pritisnila tja ta grozovita vojna. Od njegovega čela ne kakor tudi ne od čela njegovih tovarišev v krivdi in zločinu. L. N. N.

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Omejitev klanja telet.

C. k. štajersko namestništvo nam je naznanilo potom mestnega sveta v Gradcu, da se je opazilo, da se ne uporablja odlok z dne 14. oktobra 1914, drž. zak. št. 285, glede omejitve klanja telet v raznih smereh primerno. Celo mešetarjem z živino so se baje izdala v večji meri dovoljenja za klanje telet; da ni baje izključeno, da so se dobile take izkaznice proti plačilu.

Z ozirom na ta zaznanja je bilo c. k. namestništvo primorano, zaukazati podrejenim političnim oblastim, da to zadevo najstrožje nadzorujejo in pazijo na strogo uporabo določb tega odloka. Prestopki, ki bi se dogodili, se naj nemudoma občutno kaznujejo po § 7 tega odloka (občutne denarne globe, odtegne se naj koncesija). Tudi si je pridržalo c. k. namestništvo pravico, ako bi se na ta način v ti ali oni občini ne mogel doseči mir, pridržati politični oblasti sami pravico izpostavljanja dovoljenj, da se smejo klati teleta.

Ako pregledamo seznam o klanju telet v drugi polovici meseca novembra t. l. moramo z obžalovanjem konstatirati, da je imel dobromišljeni odlok vlade v mnogih okrajih kronovine le izredno majhen uspeh.

Število v tem času zaklanih telet znaša 1452 komadov. Ako število preračunamo na celi mesec, zneslo bi to 2904 telet, toraj skoro 3000 na mesec, in to v vojskitem času, ko se porabi za vojaštvo dan za dnevom 5000 do 6000 glav velike goveje živine.

Ni dvoma, da mora dovesti nadaljevanje takega klanja telet v kronovini do izredno občutljivega pomanjkanja živine v naši deželi.

Po posameznih delih kronovine razvrščeno dobimo sledečo razvrstitev glede teh 1452 zaklanih telet:

Zgornje Štajersko:

Aussee 12, Bruck 54, Gröbming 18, Judenburg 44, Knittelfeld 43, Leoben 56, Liezen 32, Murau 37, Mürtzschlag 14; skupaj 310 komadov.

Srednje Štajersko:

Deutschlandsberg 61, Feldbach 51, Graška okolica 198, Gradec (mesto) 148, Hartberg 123, Lipnica 42, Radgona 34, Voitsberg 35, Weiz 63; skupaj 755 komadov.

Spodnje Štajersko:

Celje (okraj) 28, Celje (mesto) 29, Mozirje 6, Kojncice 10, Ljutomer 14, Maribor (okraj) 59, Maribor (mesto) 88, Ptuj (okraj) 18, Ptuj (mesto) 77, Brežice 55, Slovenji Gradec 3; skupaj 387 komadov. V celi kronovini se je toraj zaklalo 1452 telet.

Ako teh 1452 komadov po odstotkih razdelimo na posamezne dele štajerske dežele, odpade na Zgornje Štajersko 21%, „ Srednje „ 52 „ „ Spodnje „ 27 „

Ako premotrimo izide v posameznih okrajih, bijejo naravnost v oči:

Na Zgornjem Štajerskem okrajih:

Bruck s 54, Judenburg s 44, Knittelfeld s 87, Leoben s 56, Liezen z 32, Murau s 37 komadi; toda pomisliti nam je treba, da so okraj Bruck, Judenburg in Leoben močno obljudeni, ker imajo mnogo in velikih

industrijalnih podjetij, toraj mora biti potreba v teh okrajih — kar je naravno — večja.

Na noben način pa se ne more upravičiti sila močna poraba telet na Srednjem Štajerskem.

Srednje Štajersko samo presega številke na Zgornjem in Spodnjem Štajerskem. V nekaterih krajih se, vrši — kakor je videti — jako bujna kupčija s teleti, kakor na primer v Deutschlandsbergu, Feldbachu, zlasti pa v Hartbergu in tudi v Weizu.

Na Spodnjem Štajerskem je razven Maribora poraba telet posebno velika v ptujskem okraju s 95 komadi in v brežiškem s 55 komadi. Tudi v tema obema okrajema se morajo nahajati precejšnje klanjnice za telet, ki pa v sedajnem času nikakor niso na mestu in le pripomorejo k temu, da se zmanjša število glav goveje živine v okraju. Ker spadajo jesenska teleta najboljšim teletom za vzrejo, lahko si predstavljamo, kako velikansko škodo povzročajo to čezmerno klanje telet živinoreji naše štajerske kronovine.

Ako pravi politična oblast v prej navedenem ukazu, da je uporaba postavbe jako pomanjkljiva in je potrebno ubrati druge strune, leži to pač le v delovanju posameznih izvedencev, ki niso zapodili poverjene službe v narodno-gospodarskem oziru. Tu in tam, kjer se niso imenovali izvedenci, je najbrž tudi gospod občinski predstavnik uporabljal postavopremilo

Iz kmetijskega stališča moramo konstatirati z ozirom na naš sedajni gospodarski položaj, da bi nam bilo prav in bi si celo želeli, ako bi dajale v takih krajih le politične oblasti same dovoljenja za klanje telet, da se omeji v zakonu neprevidevno znižanje števila telet; to pa v očigled vojnemu stanju in z ozirom na to, ker moramo računati še za več mesecev naprej, da bo se porabilo v primeri z normalnim časom izredno dosti mesa. Pomislimo le, koliko mesa pojejo vjetniki, begunci, in novinci, ki pridejo iz drugih dežel v našo Štajersko.

Izredno bi se torej veselili, ako bi se poprijeli odbori kmetijskih podružnic te važne zadeve in bi šli na roko manjšim posestnikom, kakor tudi mlekarjem z nakupom telet za vzrejo.

Neoporečeno je, da je vzreja telet za manjše posestnike v zvezi z velikimi težkočami in zdastnimi stroški, ker jim primanjkuje hlevskih prostorov, dostikrat jim nedostaja tudi klaje. S posredovanjem odborov kmetijskih podružnic bi se na vsak način lahko izognili prodaji takih telet za klanje, ker bi jih pokupili večji posestniki, kateri posedujejo dovolj krmil.

Razno.

Srečno novo leto

želita

vsem somišljenikom in prijateljem
uredništva in upravnitvo „Štajerca“.

Vpoklicanje pod orožje. Oblast objavlja sledeči razglas: Vsi pri naboru v času od 16. novembra do 31. decembra 1914, ki so bili potrjeni za črnovojniško službo z orožjem, in sicer letniki rojstva 1887, 1888, 1889 in 1890 morajo se oglasiti, v kolikor že niso vpoklicani k službi z orožjem ali pa niso oproščeni iz ozirom javne službe ali interesa na določeno ali nedoločeno dobo. Oglasiti se morajo dne 16. januarja 1915 pri v njih črnovojniški legitimaciji označenem c. in kr. nadomestnem komandu, oz. c. kr. deželno-brambnem (deželnostrelniškem) nadomestnem okrajnem komandu. Za one črni vojni podvržene rojstvene letnike 1887, 1888, 1889 in 1890, ki se morajo oglasiti zaradi slučajne boleznine šele pozneje, velja na legitimacijskem listku označeni čas. — Pri zopetnem naboru po 16. januarju 1915 za zmožne izpoznani imenovanih letnikov morajo se tekom 48 ur po naboru javiti. V interesu vsacega leži, da prinese seboj par močnih čevljev, (škornjev ali opank), potem gorko volneno spodnjo perilo, gorko obleko (volneni telovnik z rokavi, sweater, kožuh, debeli zimski plašč itd.), volnene nogavice, snežna havba, štuceljue, gorke rokavice, gorko odejo (kocno) nahrbtno torbo, na vsak način pa jedilno orodje in posodo. Ti predmeti se bodo, v kolikor so za rabo v vojaški službi primerni, poplačali. Tudi je priporočati, da prinese vsakdo jedil za tri dni seboj. — S črno-

vojniškimi legitimacijskimi listkami zamore se po železnici brezplačno voziti; listek je pri osebni blagajni pred nastopom vožnje pokazati. Kdor bi se tega povelja ne držal, bode strogo kaznovan.

Nevarna doba v otrokovem razvoju obsega prva leta, ko potrebuje nežen organizem za svoje uspevanje prevdarne pomoči v prikladni hrani in v tem kočljivem času porabljajo vse matere Nestléjevo moko za otroke, ker je okusna, zelo redilna in lahko prebavna. — Poskušnje pošilja popolnoma zastoj: Henri Nestlé, Dunaj, I., Biberstrasse 2 S. 279

Za cesarja in domovino padel je v bojih pri Tyszkowice poleg Przemysla g. Johann Ogris iz Borovelj, c. in kr. hauptman inf. regimenta št. 55, poveljnik oddelka strojnih pušk št. 3 in lastnik vojaške zaslužne medalje na rdečem traku. — V Karpatih padel je junaške smrti praporščak g. Julius Bratsch iz Celovca. Bil je še le 20 let star in lastnik srebrne medalje za hrabrost. — Na severnem bojišču padel je g. Hugo Kreiner iz Beljaka, praporščak v 4. deželnoobrambenem inf. regimentu.

Za častnega občana bil je v Slovenski Bistrici g. državni poslanec R. Marckl imenovan. Čestitamo!

Vlomi v rogaškem okraju. Dne 17. decembra vlomili so štirje tatovi pri posestniku Matiji Jernejšek v Tlakah Jernejšek ki je spal na mrtvi, čul je ropot in prišel doli. Pred hlevom stala sta dva moža, ki sta ga takoj parkrat po glavi udarila. Jernejšek hotel je k svojemu sosedu zbežati. Ali roparji so ga vjeli in ga s poleni težko ranili. Ukradli so tri obleke. V isti noči ukradli so vlomilci tudi krčmarici Terezi Kopše v Stopercah obleke in drugih predmetov v vrednosti 331 kron.

Industrializacija Avstrije. Statistiški mesečnik „Statistische Monatshefte“ prinaša v decemberski številki 1914 uspehe poklicne statistike, ki jih je dognalo ljudsko šteje z dne 3. decembra 1910. Iz navedenih podatkov je razvidno, da število prebivalstva, ki se preživlja s kmetijstvom, stalno nazaduje, dočim se industrijsko prebivalstvo vedno množi. Uposlenih je bilo: v kmetijstvu in gozdarstvu 13.351.379 leta 1890., 13.709.204 leta 1900. in 13.836.084 leta 1910.; v industriji in obrti 1890. leta 5.793.255, leta 1900. 6.585.047 in leta 1910. 7.567.447; v trgovini in prometu 1890. leta 2.477.568, 1900. leta 3.023.814 in 1910. leta 3.542.836; v javnih in vojaških, v prostih poklicih 1890. leta 2.273.211, 1900. leta 2.832.643 in 1910. leta 3.625.199; skupaj torej 1890. leta 23.895.413, 1900. leta 26.150.708 in 1910. leta 28.571.566. Na tisoč uposlenih v raznih poklicih je pripadalo: kmetijstvu in gozdarstvu 1890. leta 558, 1900. leta 524,3 in 1910. leta 484,3; industriji in obrti 1890. leta 242,4, 1900. leta 251,8 in 1910. leta 264,8; trgovstvu in prometu 1890. leta 103,0, 1900. leta 115,6 in 1910. leta 124,0; javni in vojaški službi, prostim poklicom 1890. leta 95,1, 1900. leta 108,3 in 1910. leta 126,9. Ta števila nam pokazujejo, dasi niso stalnega pomena, kakor omenja pisatelj, vendar v površnih obrisih, kako se razvijajo gospodarske in socialne razmere v sedanosti, da namreč kmetijstvo nazaduje vzdrženo; prebivalstvo, ki se preživlja z njim se izseljuje in osredotočuje po mestih. Značilno je tudi, da narašča število uslužbenk v industriji in trgovini. Na vsakih tisoč uslužbenec pri posameznih poklicih je bilo uposlenih leta 1890 261 mož in 225 žensk, leta 1910. pa 290 mož in 241 žensk. Ta števila nam pričajo, da se vrši v življenjskih poklicih popolna sprememba, kar znači počasno revolucijo družbe. Če se večina prebivalstva pomesti in industrializira, potem se bodo tudi zakoni in uredbe, ki so danes prirojeni v prilog agrarcev, morali spremeniti po naravnih zakonih razvoja.

Novo električno podjetje ustanovil je g. Karl Schuster v Sv. Jakobu v Rožu.

Vlak povozil je v Feldkirchenu na Koroškem čez 80 let starega in glubega vžitkarja Andreja Pock. Nesreče bil je takoj mrtev.

Saški kralj Friderik August napravil je za rezervno bolnišnico v Trbižu božično darilo v vrednosti čez 3000 kron.

Požar. V gospodarskem posloju posestnika Jožefa Terbičnik v Johannserbergu pri Ebersteinu izbruhnil je ogenj, ki je to poslopje vpepelil. Zgorelo je tudi 41 ovac in 11 svinj, nadalje zaloge mesa, žita in krme, kmetijsko orodje in stroji, vso pohištvo ter 2.000 litrov mošta.

Sodnijska razprava zoper slovenske visokoin srednješolce v Ljubljani. „Grazer Tagblatt“ poroča: dne 21. t. m. pričela je pred ljubljansko deželno kot izjemno sodnijo glavna razprava zoper 32 deloma zaradi zločina veleizdaje, deloma zaradi tajne zarote obtožene srednje- in visokošolce, ki je trajala tri dni in pri kateri jih je bilo 25 obsojenih. Predsedoval je namestnik deželno sodnega prezidenta Pajk; prisodovali pa so deželno sodni nadsvetniki Hauffen in Kočevar pl. Kondenheim ter deželno sodni svetniki Milcinsky in Regaly. Obtožbo zastopal je državni pravdnik dr. Neuperger. Obtožence zagovarjalo je sedem slovensko-liberalnih odvetnikov. Kot zaupniki pristostvovala sta glavni razpravi med drugimi tudi deželna šolska nadzornika Hubad in Levec. — Obtoženi so bili visokošolci Ivan Žgajnar, Jožef Kozak, Gustav Omahen, Matej Ambrožič in Vinko Zorc, pisatelj Viktor Zalar, 10 šolarjev I. državne gimnazije v Ljubljani, 6 šolarjev II. državne gimnazije v Ljubljani in 8 šolarjev realke v Ljubljani zaradi tajne zveze, nadalje Janko Novak, hospitant 7. gimnazijskega razreda I. državne gimnazije ter Ivan Endlicher, privatist 8. razreda I. državne gimnazije v Ljubljani zaradi zločina veleizdaje po § 58 a k. p. in zločina motenja javnega miru po § 65 c k. p. Proti Antonu Štefančiču se je dvignila poleg tega obtožba zaradi zločina razžaljenja člana cesarske hiše po § 64 k. p., zaradi prestopka zoper javni mir in red po § 305 k. p. in zaradi prestopka po § 311 k. p. Obtoženci Novak, Endlicher, Ponikvar, Lovšin, Štefančič, Žgajnar, Kaza in Omahen nahajajo se od julija meseca sem v preiskovalni sodnji, ostali pa so bili na prostem. — Sodnija obsodila je obtožence tako-le: Ivan Endlicher in Janko Novak bila sta obsojena zaradi prestopka po §§ 285, 286 a, 287 a in c vsak na 7 mesecev strogega zopora in se je zaračunal preiskovalni zapor. Adolf Ponikvar bil je zaradi prestopka po §§ 285, 286 a in 287 na 3 mesece, Evgen Lovšin na 6 mesecev, Anton Štefančič zaradi prestopka po §§ 285, 286 a, 287 c in e, 305 in 311 na 6 mesecev strogega zopora, Ivan Žgajnar zaradi prestopka po § 285, 286 a in 287 a na en mesec, G. Omahen na en mesec, M. Ambrožič na en mesec, Viktor Zalar na en mesec in Ivan Kos na 3 tedne strogega zopora obsojen. Obtoženci Danilo Majaron, Franc Vizjak, Viktor Fetichek-Frankheim, Leo Kavčnik, Jakob Avšič, Gregor pl. Föderpersperg, Franc Tavčar, Franc Grebenc, Anton Gunde, Pavel Grabnar, Anton Kuntarič in Vladimir Preinrov bili so zaradi prestopka po § 285, 286 a in 287 c vsak na 14 dni zopora obsojeni. Preiskava zoper Fabiančiča in Zenkota morala se je vstaviti, ker zta pobegnila na Srbsko. Državni pravdnik pridržal si je še pravico zasledovanja posameznih obsojencev po § 23 k. p.

Zaradi veleizdaje bil je pred izjemnim sodiščem v Šibeniku advokatski kandidat dr. Angjelinovič iz Splita vsled nekega govora, ki ga je držal v Kosovem pri Kninu na 4 mesece težke ječe obsojen. Kazen je vsled preiskovalnega zopora že prestana, ali obsojenec ostane na zahtevo politične oblasti še nadalje v zaporu.

Obsodba. Soproga okrajnega živinovodnika Ludmila Pirnat iz Slov. Gradca, predsednica tamošnje Ciril-Metodove podružnice bila je po § 65 a k. p. pred vojaško sodnijo na 8 mesecev težke ječe obsojena.

Tečaj za kletarstvo na deželni sadjarski šoli v Mariboru se vrši v času od 18. do 23. januarja. Predavanja in navodila v zavodni kleti obsegajo praktično ravnanje z vinom. Več glej v inzeratu!

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K. B. Dunaj, 29. decembra. Uradno se danes opoldne razglašala:

Ruska 8. armada, ki je zspričela pred enim tednom ofenzivo zoper naše čez Karpate prihajajoče moči, se je z novimi močmi v toliko okrepčala, da je bilo potrebno, naše vojaštvo na visočine prelazov in v prostor pri Gorlici nazaj potegniti. Ostali položaj na severu vsled tega ni prizadet.

Na balkanskem bojišču začeli so Črnogorci živahno a brezuspešno nastopati. Pri Trebinju smo brez težave zavrtili slabi napad in spravili sovražno artiljerijo v molk. Proti neki močni obmejni utrdbi v Krivošiji črnogorski topovi naravno niso imeli nobenega uspeha.

Nemško poročilo.

K. B. Berlin (W.-B.) 29. decembra. Pri Nieuportu in Ypernu smo v manjših bojih pridobili na ozemlju. Večkratni močni francoski napadi severno-zahodno St. Mennehoulta bili so s težkimi izgubami za Francoze zavrtnjeni. Pri temu smo napravili nekaj sto vjetnikov. Napad v Bois Broulé prinesel nam je neki strelski jarek in tri strojne puške. Francoski napadi zahodno Sennheima bili so odbiti.

Na vzhodnem Pruskem in Poljsem desno Visle ni spremembe.

Na Bzura- in Rawka-oddelku napredovali so naši napadi. V pokrajini južno Inowlodza bili so močni ruski napadi odbiti.

Najvišje armadno vodstvo.

Francoske izgube.

Švicarska poročila pravijo, da so francoske izgube te vojne glasom uradnih podatkov naravnost velikanske. Doslej se je liste teh izgub strogo tajno držalo. Ali zdaj se jih je objavilo. Glasom teh listov leži zdaj 498.000 Francozov ranjenih v bolnišnicah. Splošno se pa sodi, da jih je v resnici še več in sicer se ceni število ranjenih na 600.000 mož. Ako se računna k temu še 300.000 vjetih in istotako 300.000 mrtvih, potem znašajo dosedanje francoske izgube 1.200.000 mož. To je smrtni sunek za francosko republiko, ki kliče zdaj že 17-letne dečke pod orožje.

Vsakemu briven pošlje zastoj ali nefrankirano po naročilu Lysoforna-tvornic dva ali tri elegantne pozlačene desinfekcijske aparate in sprejemne tablice; samo poštnino zavoja 70 vin. je treba od sprejemnika plačati. Kemik C. Hubmann, Dunaj XX., Petraschg. 4.

Kar je tisočeterim pomagalo, ako so trpeli vsled neuralgičnih, gihtičnih in revmatičnih bolečin, opeklin, bolenja, trganja, slabosti udov itd., to mora tudi drugim pomagati. Zato priporočamo tisočkrat priznani Eellerjev rastlinski esenčni fluid z. zn. „Elza-fluid“. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller Stubica, Elsaplatz 441 (Hrvatsko). Obnemem se naroča lahko Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z. zn. „Elza-kroglice“, 6 skatljic za 4 krome 40 vin.

Raba namenu primernega sredstva za čiščenje zob bila je preje le pri bogatih v navadi, zdaj pa je razširjena tudi v najnižjih slojih prebivalstva, ker je neobhodno potrebna. Splošno priznano in dostopno sredstvo je kalodont firme F. A. Sarg/Sohn & Co., ki omogoči šele stotisočim redno negovanje zob in ust. Kalodont je tudi doslej napram vsem drugim sredstvom prvomesto zavzemal, ki nam bode ostalo tudi v bodoče.

Ljudska kopel mestnega kopališča v Ptuju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 19. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1. kopalni z vrodim zrakov, paro ali „Brausebad“ v rjubo K. — 70